

Håndfodring af killinger

Henover killingesæsonen kan man hurtigt befinde sig i en situation, hvor det kan være nødvendigt at håndfodre killinger. Kejsersnit, syg mor, manglende mælk, stort kuld — der kan være mange grunde til, at der pludselig ikke er nok naturlig ernæring til killinger, så man må træde til. Hos helt små killinger har man 2 muligheder, enten med sutteflaske eller med sonde. Sondefodring er ikke svært, selv store børn kan faktisk lære det! Men det kræver selvfølgelig, at man har sat sig godt ind i det, og at man er i stand til at gennemføre — det kan godt føles vældig grænseoverskridende, første gang man med rystende hænder stikker sonden ned i killingsens hals.

Hvordan gør man?

Man køber hos dyrlægen en tynd sonde og en stak engangssprøjter. Man måler, hvor langt sonden skal ned sådan: Mål langs siden af killingen, fra munden til midt på maven, hvor ribbenene stopper. Cirka der ligger mavesækken, og så langt skal sonden ned.

Sæt et kuglepensmærke og husk at killingen jo vokser, så der allerede efter få dage skal måles på ny. Af alle pattedyrene er vel netop katten den med bedst synkereflex, og man skal være meget uheldig for at ramme i luftrøret i stedet for spiseret!

Man kan varme selve sonden i varmt vand, inden man går i gang, så den bliver blødere at arbejde med.

Tryk luft ud af sprøjten (vend den opad!), og lad evt. spidsen af sprøjten lige få en dråbe mælk, der kan smøre lidt på vej ned. Når sonden er på plads trykker man forsigtigt stemplet

ned. Det er faktisk ikke så svært — *men* lær det alligevel af dyrlægen eller en erfaren opdrætter, gå ikke bare i gang! Helt nyfødte killinger kan normalt ikke tage mere end 2-3 ml. ad gangen.

Hvad sondefodrer man med? KMR er et godt valg, og husk, at det til helt små killinger *skal* være godt fortyndet, så de ikke får forstoppelse! Man kan også bruge gedemælk, hvis man er så heldig at man kender en øko-bonde.

Temperaturen skal være passende — ikke for varm, ikke for kold. Prøv den på din håndoverflade nøjagtigt som, hvis du varmede en sutteflaske til et barn.

Sutteflaske er hyggeligere. Det tager lidt længere tid, men det er nu en fornøjelse at se, når en lille killing rigtigt tager fra.

Man kan også til nyfødte killinger anvende sutteflaske. Man kan stadig bruge både KMR eller gedemælk, og igen er det vigtigt at holde sutte og flaske pinligt rene! Skold dem nøjagtigt som din bedstemor lærte dig, at man skulle gøre med den slags til spædbørn.

Man kan eventuelt tilsætte moder-mælkserstatningen én dråbe tykmælk eller andet surmælksprodukt, som kan hjælpe lidt med at holde killingsens mave i fin form.

Vær endvidere opmærksom på, at KMR har en meget kort holdbarhed selv på køl, når det først er opblandet! Friskmalket gedemælk kan derimod holde 7-9 dage på køl! Nyfødte, moderløse killinger skal have ca. hver 3. time døgnet rundt, og det er et stort arbejde at håndfodre helt moderløse killinger.

Prøv at finde en amme snarest! Husk at opgaven omfatter mere end fodring, der skal også nusses på maven og bagi, hvor man imiterer moderens tunge, der vasker. Opfang urin med en vaskeklud — og prøv atter at finde en amme snarest! Sørg for at skylle og skolde sonden eller flaske og sutte grundigt efter hver brug — god hygiejne er meget vigtigt her.

Sondefodring har ingen effekt på killings sutterefleks! Denne er instinktiv, og killingen kan sagtens sutte på flaske, hvis man senere vælger at

skifte fra sonde til flaske!

Hvor meget skal de have? En killing på ca. 100 gram kan tage 2-3 ml. ad gangen den første uges tid. Killingen skal bruge 15-25 kcal/100 gr. kropsvægt i døgnet.

Hvor meget skal de veje? Ja, de vejer jo det, de vejer, når de bliver født. En gennemsnits birmakilling vejer 90-100 gram (red. bem. denne vægt passer også meget godt på siam/orientalerkillinger).

Mindre behøver ikke være et problem, men killinger under 75 gr. fødselsvægt har større risiko for ikke at klare den.

Større startvægt er ikke nødvendigvis en fordel, da det hos nogle hunner kan besværliggøre fødslen.

Tilvæksten skal være 5-10 gram i døgnet, det er tilfredsstillende. Fødselsvægten skal fordobles i løbet af 1-2 uger. Vej killingerne, når de er nyfødte - vej dem igen 12 timer senere. Vej dem herefter dagligt de første 2 uger. Skriv det ned, så det er lettere at overskue.

Tilfredse killinger sover og spiser. Urolige killinger, der skrider meget, er som regel enten sultne eller fryser. Hen ad vejen kan man godt komme ud for, at killingerne begynder at være urolige og virker sultne, selvom man håndfodrer det bedste, man har lært.

De bliver yderst dårligt socialiserede, og har de hverken mor eller kuldsøskende, så er det bedre at aflive dem frem for at lade dem vokse op med skader på sjælen — man KAN IKKE erstatte både mor og søskende! De får alvorlige adfærdsproblemer, hvis man forsøger, og det er ikke noget de måske får, det er noget de med sikkerhed får.

Så prøv endnu engang at få fat i den føromtalte amme. For i den sidste ende er der intet så godt som en hun- kat til at passe killinger!

Med venlig hilsen
Susanne Wehnert
www.wehnerts.dk

Når de er 2-3 uger, kan man godt stå i den situation, at de simpelthen ikke bliver mætte nok af modernælkserstatning, uanset om det er KMR eller gedemælk.

Så er det tiden at finde noget mere nærende frem. Der findes flere forskellige favoritter alt afhængig af opdrætterens temperament.

På dette tidspunkt må man lægge sonden væk på grund af de små, skarpe tænder der allerede nu begynder at vokse frem, og så må man lave et større hul i sutteflasken.

Et alvorsord følger der også med: Moderløse killinger, der end ikke har kuldsøskende og derfor vokser op alene, gør man ofte en bjørnetjeneste ved at forsøge at redde.

Her er et par opskrifter:

Tigermælk:

3 dl tykmælk
1 dl piskefløde
1 spsk vand
1 tsk honning
1 æggeblomme
Røres sammen lundes.

Slam:

1 spsk Hills Prescription Diet A/D
lægges i bunden af en kop,
dækkes med kaffefløde.
Røres lind og lundes